

H O T Ă R Ă R E A nr.1-33/2025
cu privire la examinarea contestației înaintate de către Xxxxx Xxxxx, împotriva
Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-146/2022 din 16.12.2022

6 februarie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în ședință deschisă contestația domnului Xxxxx Xxxxx împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-146/2022 din 16.12.2022, audiind informația prezentată de către doamna Mariana Cherpec, Consiliul Superior al Procurorilor–

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-146/2022 din 16.12.2022 (*în continuare Hotărârea nr.3-146/2022 din 16.12.2022*) s-a respins contestația domnului Xxxxx Xxxxx împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorului Marcel Șaban, a procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu, și a procurorului care a acționat în ordinea controlului ierarhic superior, Veaceslav Toderița.

La xx.xx.2022, domnul Xxxxx Xxxxx a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii nr.3-146/2022 din 16.12.2022, solicitând anularea acesteia și tragerea la răspundere disciplinară a ex-procurorului Marcel Șaban și a procurorilor Maxim Iurcu și Veaceslav Toderița.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La baza inițierii procedurii disciplinare în privința procurorilor vizați *supra* a stat sesizarea petentului Xxxxx Xxxxx, prin care acesta și-a manifestat dezacordul cu ordonanțele emise de către procurori în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxxxx, pornite la plângerea acestuia pe faptul săvârșirii infracțiunii de escrocherie. Astfel, petiționarul a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor vizați pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu la gestionarea cauzei penale și adoptarea unor hotărâri ilegale.

Potrivit materialelor procedurii disciplinare cauza penală nr.xxxxxxxxxx a fost pornită de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Xxxxx, în temeiul bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) din Codul penal, pe faptul escrocheriei săvârșite de către factorii de decizie din cadrul SRL „XXXXXXXX” din mun. Chișinău, care ar fi însușit de la Xxxxx Xxxxx bani în suma de X lei, care urmau să fie achitați pentru livrarea xxxxxxxx, conform contractului de vânzare-cumpărare din data de xx.xx.2007.

Prin ordonanța procurorului Marcel Șaban din xx.xx.2020, menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior, Veaceslav Toderița, din xx.xx.2020, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Xxx Xxxxxx și Xxx Xxxxxx și clasarea cauzei penale, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

Ordonanțele procurorilor Marcel Șaban și Veaceslav Toderița au fost contestate de către domnul Xxxxx Xxxxx în ordinea art.313 din Codul de procedură penală, iar prin Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2020 au fost declarate nule, pe motiv

că nu s-a asigurat cercetarea completă, sub toate aspectele a cazului, cu reluarea urmăririi penale.

La xx.xx.2021 urmărirea penală a fost reluată și prin ordonanțele din xx.xx.2021, emise de procurorul Maxim Iurcu, cetățenii Xxxx Xxxxxxxx și Xxxx Xxxxxxxx au fost puși sub învinuire, fiindu-le incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(5) din Codul penal.

La xx.xx.2021 procurorul Maxim Iurcu a dispus în mod repetat scoaterea de sub urmărire penală a învinuiților Xxxx Xxxxxxxx și Xxxx Xxxxxxxx și a clasat cauza penală, din motivul că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. Ordonanța emisă a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior, Veaceslav Toderița, din xx.xx.2021.

Ordonanțele adoptate de către procurori au fost contestate de către Xxxxx Xxxxx la judecătorul de instrucție, în ordinea art.313 din Codul de procedură penală.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Xxxx) din xx.xx.2021 au fost declarate nule ordonanțele procurorilor Maxim Iurcu și Toderița Veaceslav, ca fiind neîntemeiate. Instanța a reținut ca nu au fost întreprinse toate măsurile stabilite de lege în scopul cercetării complete, obiective și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei (confruntări între participanții la proces, examinare la fața locului), iar procurorii au adoptat hotărâri nemotivate.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspekția procurorilor

Prin Decizia din xx.xx.2022 Inspekția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința ex-procurorului Marcel Șaban, procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Maxim Iurcu și a procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Centru, Veaceslav Toderița, din motivul că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția Inspekției procurorilor, petiționarul a contestat-o în ordinea art.49 alin.(4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Prin Hotărârea nr.3-28/21 din 25.03.2022 Colegiul de disciplină și etică a respins contestația lui Xxxxx Xxxxx, decizia Inspekției procurorilor fiind menținută fără modificări.

La xx.xx.2022, petentul Xxxxx Xxxxx a contestat Hotărârea nr.3-28/21 din 25.03.2022 la Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând intervenția în investigarea circumstanțelor invocate.

Prin Hotărârea nr.1-99/2022 din 13.06.2022 Consiliului Superior al Procurorilor a admis contestația lui Xxxxx Xxxxx, a casat Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-28/21 din 25.03.2022 și Decizia Inspekției procurorilor din xx.xx.2022, cu restituirea procedurii disciplinare Inspekției procurorilor, pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

În rezultatul controlului suplimentar efectuat, la data de xx.xx.2022 Inspekția procurorilor a reconfirmat soluția de încetare a procedurii disciplinare, concluzionând că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară.

Așadar, Inspekția procurorilor a reținut că, la xx.xx.2022 Curtea de Apel Chișinău a respins recursul procurorului și a menținut încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Xxxxxxxx) din xx.xx.2021, prin care a fost admisă plângerea lui Xxxxx Xxxxx,

înaintată în temeiul art.313 din Codul de procedură penală împotriva actelor organului de urmărire penală.

Verificând argumentele în speță, Inspecția procurorilor a constatat că procurorii Șaban Marcel și Iurcu Maxim au adoptat hotărârile în cauză, conducându-se de prevederile art. art. 27, 101 din Codul de procedură penală, apreciind probele administrate la faza urmăririi penale conform propriei convingeri, formate în urma examinării în ansamblu a acestora.

În aceeași ordine de idei, Inspecția procurorilor a subliniat că, un procuror nu poate fi tras la răspundere numai pentru interpretarea normelor de drept și aprecierea circumstanțelor unui caz, bazate pe propria convingere, formate în urma examinării datelor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv.

Mai mult, pentru a se constata săvârșirea abaterii disciplinare, este necesară existența unei încălcări, din culpă, a unor norme legale, iar respectiva greșală trebuie să fie evidentă, să aibă consecințe grave și să nu-și găsească nicio justificare. În afară de aceasta, nu poate constitui abatere orice încălcare a normelor de drept procesual, ci doar acelea care produc o gravitate deosebită și nu pot fi supuse reparației efective.

Prin urmare, Inspecția procurorilor a conchis că, deși ordonanțele adoptate de către procurorii Șaban Marcel, Iurcu Maxim și Toderița Veaceslav au fost declarate nule prin hotărârile judecătorești, din cauza unor omisiuni admise, fapta săvârșită nu poate fi apreciată ca o abatere disciplinară pasibilă sancțiunii disciplinare, deoarece nu s-a stabilit că procurorii au acționat cu rea-credință, intenționat sau cu neglijență gravă.

În acest context, Inspecția procurorilor a motivat că condițiile răspunderii disciplinare privesc conduita ilicită, vinovăția, precum și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și rezultatul produs, iar pentru atragerea la răspundere disciplinară aceste condiții trebuie îndeplinite cumulativ. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și astfel nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorilor.

În aceste circumstanțe, Inspecția procurorilor nu a identificat temeiuri de atragerea la răspundere disciplinară a procurorilor Șaban Marcel, Iurcu Maxim și Toderița Veaceslav.

Nefiind de acord cu Decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, petiționarul a depus contestație la Colegiul de disciplină și etică, solicitând anularea acesteia și aplicarea sancțiunilor disciplinare procurorilor care nu au întreprins măsurile corespunzătoare pentru ca faptele reclamate să fie investigate corect din perspectivă procesuală.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr.3-146/2022 din 16.12.2022 Colegiul de disciplină și etică a respins contestația domnului Xxxxx Xxxxx împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului din cadrul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Centru, Iurcu Maxim, procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Centru, Veaceslav Toderița, și a ex-procurorului Șaban Marcel.

În acest sens, Colegiul a constatat că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorilor vizați nu au fost stabilite temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către aceștia a unei abaterii disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Prin urmare, Colegiul de disciplină și etică a reținut că, deși ordonanțele adoptate de către procurorii Șaban Marcel și Iurcu Maxim au fost declarate nule prin hotărâri judecătorești din cauza unor omisiuni admise, fapta săvârșită nu poate fi apreciată ca abatere disciplinară pasibilă de sancțiuni disciplinare, deoarece nu s-a stabilit că ei au acționat cu rea credință, intenționat sau cu neglijență gravă. Mai mult, la momentul adoptării hotărârii de către Colegiul de disciplină și etică, urmărirea penală în cauza penală nr.xxxxxxxxxx se afla în proces de desfășurare, fiind întreprinse măsuri în scopul înlăturării lacunelor admise de către organul de urmărire penală, iar pe caz nefiind emisă o soluție în acest sens.

În circumstanțele expuse *supra*, Colegiul de disciplină și etică a dispus respingerea, ca fiind neîntemeiată, a contestației cet. Xxxxx Xxxxx.

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, la 16.12.2022, cet. Xxxxx Xxxxx a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor contestație împotriva Hotărârii 3-146/2022 din 16.12.2022, solicitând anularea acesteia și tragerea la răspundere disciplinară a ex-procurorului Marcel Șaban și a procurorilor Maxim Iurcu și Veaceslav Toderița.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

În motivarea contestației depuse, cet. Xxxxx Xxxxx a invocat circumstanțe similare celor menționate în sesizarea și contestațiile depuse.

V.Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Petiționarul Xxxxx Xxxxx, citat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹, a informat despre imposibilitate de a se prezenta la ședința Consiliului și a solicitat examinarea contestației în lipsa sa.

Cu privire la *procurorii vizați* în procedura disciplinară de referință, s-a stabilit că aceștia au solicitat examinarea procedurii în lipsa lor, susținând pozițiile anterior exprimate pe caz.

În această conjunctură, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică examinarea acesteia.

Poziția inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor:

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor, Inspecția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul Constantin Miron, care a solicitat să fie respinsă contestația autorului sesizării, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-146/2022 16.12.2022 și a Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, din motivul că Inspecția procurorilor nu a desprins elementele pentru care ar fi putut să intervină răspunderea disciplinară în raport cu procurorii nominalizați.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de către cet. Xxxxx Xxxxx, ținând cont de argumentele prezentate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Constantin Miron, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția

¹ Aprobata prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Pentru motivarea concluziei formulate vor fi expuse *infra* raționamentele de fapt și de drept, de care s-a condus Consiliul Superior al Procurorilor la adoptarea deciziei sale pe acest caz.

Din fondul procedurii disciplinare se constată că ex-procurorul Marcel Șaban și procurorul Maxim Iurcu au acționat în conformitate cu principiile legalității, imparțialității și independenței procesuale, reglementate de Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. Aceste principii îi permit procurorului să adopte soluții independente și să aprecieze temeinicia și legalitatea acțiunilor altor procurori, fără a fi supus influențelor externe. Potrivit acestora, procurorii au examinat plângerea depusă de către cet. Xxxxx Xxxxx, iar soluția adoptată a fost legală, fiind fundamentată pe analiza materialelor din dosare și pe legislația procesual penală.

În cazul de față, toate verificările efectuate de Inspekția procurorilor, inclusiv controlul judiciar și analiza ulterioară a materialelor de către Consiliul Superior al Procurorilor, au stabilit că nu există elemente care să susțină acuzațiile aduse ex-procurorului Marcel Șaban și procurorilor Maxim Iurcu și Veaceslav Toderița.

Astfel, potrivit materialelor și informațiilor administrate în cadrul examinării contestației de referință, Consiliul constată că prin ordonanța procurorului Marcel Șaban din xx.xx.2020, menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2020, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Xxxx Xxxxxxxx și Xxxx Xxxxxxxx și clasarea cauzei penale, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

Ordonanțele procurorilor Marcel Șaban și Veaceslav Toderita au fost contestate de către petentul Xxxxx Xxxxx în ordinea art.313 din Codul de procedură penală, iar prin Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2020 au fost declarate nule, pe motiv că nu s-a asigurat cercetarea completă și sub toate aspectele a cazului, cu reluarea urmăririi penale.

La xx.xx.2021, prin ordonanța procurorului Maxim Iurcu, în mod repetat s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuiților Xxxx Xxxxxxxx și Xxxx Xxxxxxxx și clasarea cauzei penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. Ordonanța adoptată a fost menținută prin ordonanța din xx.xx.2021 a procurorului ierarhic superior, Veaceslav Toderița.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Xxxxx) din xx.xx.2021, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, au fost declarate nule ordonanțele procurorilor Maxim Iurcu și Toderița Veaceslav, ca fiind neîntemeiate.

Urmare a efectuării investigațiilor suplimentare, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Grigori Belii, prin ordonanța din xx.xx.2022, a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Xxxx Xxxxxxxx și Xxxx Xxxxxxxx și clasarea cauzei penale nr. xxxxxxxxxx.

Soluția adoptată de procuror a fost supusă controlului judecătoresc, iar prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Xxxxx din xx.xx.2023, plângerea petentului Xxxxx Xxxxx, înaintată în ordinea prevăzută de art.313 din Codul de procedură penală, a fost respinsă.

Potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2023, s-a respins ca nefondat recursul declarat de domnul Xxxxx Xxxxx și s-a menținut încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Xxxxx din xx.xx.2023.

Aceste considerente validează raționamentul privind exercitarea căilor de atac de către petiționar, care și-a realizat dreptul său la un recurs efectiv, atât în contextul controlului ierarhic superior, cât și prin adresarea în instanța de judecată, astfel încât faptele reclamate de către acesta să fie examinate potrivit prevederilor stabilite de cadrul normativ relevant.

Este important de menționat că, în cazul de față, petiționarul invocă abateri ce derivă din activitatea de apreciere a probelor și cea decizional-procesuală a procurorilor vizați, considerând soluțiile adoptate drept neîntemeiate și ilegale, acțiuni care pot fi verificate și corectate prin efectuarea controlului ierarhic superior sau judiciar.

În acest sens, Consiliul notează că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură, ca greșeală ce poate fi cenzurată pe calea controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.*

Totodată, interpretarea de către procuror a normei de drept material reprezintă, în realitate, o modalitate de aplicare în concret a legii și, dacă este făcută cu bună-credință, rațional, argumentat și rezonabil, nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât se circumscrie competențelor atribuite de lege.

În asemenea circumstanțe, Consiliul Superior al Procurorilor constată că, petiționarului nu i-au fost încălcate drepturile, or, ordonanța procurorului Grigori Belii din xx.xx.2022 a fost supusă controlului judecătoresc, iar instanțele competente (Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău) au respins plângerile depuse de Xxxxx Xxxxx, fapt care subliniază corectitudinea acesteia.

Conform legislației aplicabile, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor este reglementată de Legea nr. 3/2016, în special prin art. 38, care stabilește condițiile pentru constatarea abaterilor disciplinare. Astfel, o abatere disciplinară poate fi sancționată doar atunci când se constată cu certitudine că procurorul a încălcat legea în cadrul activității sale profesionale, având o vinovăție directă sau indirectă în săvârșirea acelei fapte.

Pe această dimensiune, Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că, atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Deciziile eronate și omisiunile admise într-un proces penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Rolul căilor de atac și a anumitor prevederi din Codul de procedură penală este de a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și a procurorului. În calitate de excepții pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, procurorul care efectuează/conduce urmărirea penală a acționat cu rea-voință sau a admis o omisiune gravă, prejudiciind grav interesul justiției, inclusiv drepturile și interesele părților în proces.

Remediul principal pentru înlăturarea omisiunilor este exercitarea căilor de atac și aplicarea la timp a normelor procesuale, iar anularea unei hotărâri sau constatarea caracterului incomplet al unor acte de procedură nu înseamnă în mod automat că procurorul a acționat neprofesionist și nu în strictă conformitate cu legea.

În ordinea controlului efectuat, s-a constatat că nu s-au identificat încălcări ale normelor de drept material sau procedural și că nu există dovezi relevante care să justifice sancționarea procurorilor.

Având în vedere argumentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea contestată a Colegiului de disciplină și etică s-a dat o apreciere relevantă situației criticate, fiind expuse raționamentele care au determinat necesitatea menținerii deciziei Inspecției procurorilor, făcându-se raportarea corespunzătoare între criticile formulate de către domnul Xxxxx Xxxxx și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuate, care au determinat că toate procedurile de examinare a adresărilor acestuia s-au conformat reglementărilor legislative și instituționale incidente speței.

Prin urmare, Consiliul decide respingerea contestației domnului Xxxxx Xxxxx și confirmarea legalității și corectitudinii hotărârilor anterioare.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația înaintată de Xxxxx Xxxxx și a menține Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-146/2022 din 16.12.2022.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ